

задържатъ правото си наедно да обсъждатъ за обезпечение благосъстоянието на това население и за съхраняване общия миръ.

«Така, кабинетитѣ сж прѣдвиждали, че Портата може да изпълни обѣщанията, които е могла да даде, но тѣ не сж прѣдвидѣли случая, ако тя се откаже да изпълни исканията на Европа.

«Наедно съ това декларацията, направена отъ лорда Дерби, подиръ подписването на протокола, заявяваше, че, тъй като правителството на английската кралица се подписва подъ този актъ само за да се опази мира, то трѣбвало да се разумѣва, че протоколътъ ще се счита за недѣйствителенъ и безъ значение, ако прѣдположената цѣль, — а именно запазването на мира между Русия и Турция, — не би била достигната.

«Отричането на Портата и побужденията гдѣто постѣпва така, не оставятъ никаква надежда, че тя ще вземе други пътъ въ уважение желаніята и съвѣтитѣ на Европа. Това отричане не дава никакво поржчителство, че прѣдложенитѣ за улучшение участъта на християнското население реформи ще бѣдѣтъ изпълнени; това отричане прави невъзможни и мира съ Черна Гора, и изпълняването на условията, които би могли да докаратъ разоржжването и умиряването. При таквизъ обстоятелства, опитванията за ново помирявание губѣтъ всеѣка вѣроятность за сполука и остава едно отъ двѣтѣ: — или да се допустне това положение на работитѣ, което европейскитѣ държави припознаватъ за несъвмѣстимо съ тѣхнитѣ интереси, и съ интереситѣ на Европа въобще, или да се опита чрѣзъ принудителенъ пътъ достигването на това, що не достигнѣхъ чрѣзъ пътѣ на убѣждения единомушнитѣ усилия на кабинетитѣ.

«Нашийтъ Августѣйши Монархъ е рѣшилъ да вземе върху си извършването на дѣлото, за изпълняванието на което наедно съ себе, той е канилъ Великитѣ Държави.